

ཡེ་ཕོ་གསུམ་མི་འབྲུག་པ་དང་། ཤར་བུ་མི་འབྲུག་པ།

ཤར་བུ་ཡེ་ཕོ་འཇམ་མཁའ་པ།

མི་མཁའ་པ་དང་ཡེ་ཕོ་འཇམ་མཁའ་པ།

ཕྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དང་གྲང་ ཁན་རིང་ལུགས།

ཀྲང་དབྱིས་པུཊཱས་པ།

རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་སྒྲིབ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲང་མི་རིགས་
སྐད་ཡིག་ཚན་ཁག་པོད་ཡིག་ལ་ཆེན་ལྷན་གྱི་ 81 པམ་པར་ཀྲང་གི་
སང་གེ་དང་གིས་རབ་ནས་དག་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་དག་བྱས་པ།

本书根据北京出版社1984年1月第1版北京第1次印刷版本翻译出版。

དེབ་འདི་ནི་མེ་ཅིན་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གི་ 1984 ལོའི་ཟླ་ 1 པའི་པར་གཞི་ 1 པའི་མེ་ཅིན་གྱི་
པར་ཐེངས་ 1 པོ་གཞིར་བཟུང་ཉེ་བསྐྱུར་ནས་བསྐྱོན་པ་ཡིན།

དཔེ་སྐྱོན་འགན་འཁུར་པ། དབྱངས་ཅན་མེང་གེ

ཁྱི་ཚྭ་གས་རིང་ལུགས་དང་གྲང་ཁྱེན་རིང་ལུགས།

ཁྲང་དབྱིས་བརྩམས་པ།

རྒྱབ་བྱང་མི་རིགས་སྒོམ་གྱི་ཆེན་མོའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་

སྐད་ཡིག་ཆན་ཁག་ཤོད་ཡིག་འཛིན་གྱི་ 81 པའི་བསྐྱུར་པ།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་བསྐྱོན་པ།

1987 ལོའི་ཟླ་ 3 པའི་པར་གཞི་ 1 པོ་བསྐྱུགས་པ།

1987 ལོའི་ཟླ་ 3 པའི་མེ་ཅིན་དུ་པར་ཐེངས་ 1 པོ་བསྐྱུབ་པ།

དེབ་རིམ་སྒྲན་ 0.62

社会主义和共产主义

(藏文)

张一著

西北民族学院少语系

藏语专业81级翻译

民族出版社出版 新华书店发行

民族印刷厂印刷

开本：787×1092毫米 1/32 印张：8 1/2

1987年3月第1版

1987年3月北京第1次印刷

印数：0001—1,000册 定价：0.62元

书号：M 3049(3)380

ཐིང་གཞི།

མི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་འག་དུ་འཆོ་
བ་སྤྱེལ་གྱི་ཡོད་ན་སྤྱི་ཚོགས་འདིར་རང་གི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་ངེས་རེད། ལྟ་
ཚུལ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་མ་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་ལྟ་ཚུལ་
མེད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་ཡོང་མི་སྲིད། རང་རེས་དུས་རྒྱུན་དུ་ཤོད་བཞིན་
པའི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་ཟེར་བ་ནི་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་འཛིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་...
དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འཛིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་གཉིས་འདུས་ཡོད།

ད་ལྟ་མིའི་རིགས་ནི་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་ཀྱིས་བཀའ་བཏོད་རྒྱུད་.....
འཛིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆབ་བྱེད་པའི་འཕྱོར་ལྡན་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བཞེས་...
དུས་རབས་ཟུ་བཅུད་མེད་པར་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་མ་ཅའི་རིང་.....
ལུགས་ཀྱི་ཆབ་བྱེད་པའི་འཕྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བཞེས་དུས་རབས་...
དེར་ཁྲ་ས་ནས་སྤེལ་ས་ཡོད་པ་རེད། རང་རེས་ད་ལྟའི་དུས་རབས་དང་
དུས་རབས་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིའི་འགྲོ་ཕྱོགས་དེ་གསལ་པོ་མ་...
ཤེས་ན་རང་འགྲལ་གྱིས་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དང་གྲུང་ཁན་རིང་...
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ཟུ་མཐུད་དུ་མཐོ་རུ་བཅང་ནས་སློ་གསལ་མིག་...
གསལ་གྱིས་མདུན་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲུབ།

ད་ལྟ་སའི་གོ་ལའི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟེ།
གཅིག་ནི་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་དང་། གཅིག་ནི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་རེད།

ལམ་ལུགས་འདི་གཉིས་ལ་ལྟ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེས་དེར་དུས་གྱི་མི་
 རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་དང་མི་ཆོའི་ལྟ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དོན་གཙ་པོ་
 གྲུབ་པ་རེད། ལྟ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་། ལས་
 ཀའི་རྣམ་འགྱུར་། འཆོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་བཅས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་
 ལུགས་བསམ་དང་དད་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལ་གཏོགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་
 གནད་དོན་དེར་བསམ་སྒྲོ་ནན་ཏན་གཏོང་དགོས་པ་དང་བྱེད་སྤངས་གཟབ་
 བ་ན་འཇིག་དགོས་པ་རེད། བདེན་དོན་འཆོལ་དགོས་པ་དང་ཡར་ཐོན་ཡོང་
 བ་བྱེད་དགོས་པའི་མི་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཐོག་ཏུ་འཆོ་བ་སྐྱེལ་ན་ངེས་པར་དུ་
 ལུགས་བསམ་དང་མས་སེམས་དགོས་པ་དེ་རང་གི་བསམ་པའི་སྒྲོག་གིང་དུ་
 འཇིག་དགོས།

རྒྱ་མཐུན་ལེ་རྒྱུར་དང་ཁྲུང་ཏའི་ཏི་ལ་སེམས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་
 དང་ཡོད་དབང་འཕྲོག་པའི་བྱས་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་འཛོགས་བྱུང་པའི་རྩ་བ་ནི་ཁོ་
 ཆོར་སྒྲོ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་གྲང་ཁུན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལུགས་བསམ་དང་མས་
 སེམས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། འབད་བརྩོན་གྱི་དམིགས་ལྷལ་
 གསལ་པོ་ཡོད་པ། མི་ཆོའི་དོན་སྤྱིར་ཤེས་པ་བཅས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རེད། རྒྱ་
 མཐུན་ཏུ་ཆེ་ལོས་གྲང་གཞོན་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཐོག་ཏུ་
 ཏང་ཁྲུང་དབྱང་གི་ཆབ་བྱས་ནས་ཁ་བྱང་ལ་《རེ་འདུན་ནན་པོ་བཅོལ་བ》
 ཞེས་པའི་སྒྲོན་ཆོག་གི་ནང་དུ་སེམས་བཟང་ཆོག་ནན་གྱིས་གསུངས་པར་“རང་
 རེས་འཇུགས་སྐྱེད་བྱེད་བཞིན་པའི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་བྱེད་
 བཞིན་པའི་གྲང་ཁུན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལ་ཆན་རིག་དང་ལྡན་པའི་
 མས་སེམས་བརྟན་པོ་དགོས་པ་དེ་ནི་རང་ཅག་སྒྲོན་ཐོན་ན་གཞོན་རྣམས་ཀྱི་
 ལྷལ་ལུགས་འགྱུར་མེད་ལུན་སྤུམ་ཆོགས་པོ་དེ་ཡིན་ཅིང་། མས་སེམས་དེ་

ཡད་ན་རང་རང་འཆ་པར་དྲན་སྒྲིང་ལྡན་ཞིང་སེམས་རེ་བ་དང་འདྲ་ཟེར་ལྟ་
 གྱིས་ཁེངས་ནས་འགྲོ་ལམ་སྒྲིང་གི་དཀའ་ངལ་མཐའ་དག་ལ་ཉམ་ང་མེད་ལྟ་
 པར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱུང་ངེས་ཡིན། ཚན་རིག་ལྡན་པའི་མོས་སེམས་ཉམས་པ་
 མེད་པ་འདི་མེད་ན་བཟུ་གཞོག་གྲུལ་རིམ་གྱི་བསམ་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་གྱིས་
 གནོད་སྒྲོན་འཁེལ་ནས་རང་རེ་འཇིག་རྟེན་ཐོག་བསྟན་ཀྱང་བསམ་སྒྲོ་སྒྲིང་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམ་ཉི་འདྲ་བར་འཆུད་པའི་དབང་གིས་ཐ་ན་ལམ་
 འཁྲོག་དྲུང་ལྟར་མིད། ཚན་རིག་ལྡན་པའི་མོས་སེམས་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་
 ཡོད་ན་རང་རེའི་བསམ་སྒྲོ་བརྟན་པ་དང་སེམས་ཀྱགས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་ལྟ་
 བས། དཀའ་ངལ་དང་འགལ་རྒྱུན་གང་ཞིག་བྱུག་ནའང་བསམ་སྒྲོ་གཡོ་
 འགུལ་མི་ཡོང་ཞིང་། དབང་དང་ཉེན་ཁ་གང་ལའང་མི་སྒྲག་པར་མི་དམངས་
 གྱི་ཁེ་ཕན་གྱི་དོན་ཞིག་ཡིན་ན་རང་རེས་རང་གི་ཡོད་ཚད་སྒྲོས་གཏོང་བར་
 མི་ཕངས་ཤིང་ཐ་ན་ཆེ་སྒྲིག་ཀྱང་འབྲུལ་བྱུང་ངེས་ཡིན། འདི་ནི་བཙེ་དྲུང་
 གི་ཤུགས་སྒྲིད་པ་མིན་ལ་ཚོས་ལྷགས་གྱི་དད་མོས་དེ་བས་ཀྱང་མིན། གསར་
 བརྗེའི་སྒྲོན་ལྟར་དཔའ་ལོ་དང་ཀླན་རབས་པ་གངས་ལས་འདས་པ་རྣམས་
 སྒྲིད་ལམ་འདིར་བསྒྲིད་པར་མ་ཟད། ད་ལྟའི་རྒྱལ་ཁ་རྒྱབས་ཆེན་འདི་ཐོབ་
 ཟེན་པ་མཐོང་གསལ་ལྟར་ཡིན་པས་རང་རེས་ཀྱང་སྒྲ་མཐུད་དུ་ཁོང་ཆོད་
 ལག་གི་སྒྲོན་འབར་མཐོན་པོར་བསྐྱངས་ཏེ་དཀའ་སྒྲིད་འབད་བརྩོན་གྱིས་
 རྒྱལ་ཁ་རྒྱར་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཁོན་དགོས།”

སྒྱི་ཚོགས་གྱི་སྒྲིང་རྒྱལ་ནི་ཏ་ཅང་རྒྱག་འཛིང་ཆེ་བ་ཞིག་རེད།
 གཞོན་ནུ་ཞིག་གིས་“ཅིས་དངོས་རྒྱས་གྱི་རིག་པ་གསུམ་ཤེས་ན་གས་གང་
 ལའང་འགྲོ་མི་བྱུང་པའི་སེམས་ཁལ་མི་དགོས”བསམས་སྒྲིང་མོད། འོན་
 ཀྱང་ཁོས་མར་ལའི་རིང་ལྷགས་གྱི་ཅ་བའི་ལྟ་རྒྱལ་དང་ཐབས་ཤེས་ཁོང་དུ་

རྒྱ་ནག་གི་ཚགས་ཀྱི་ཕྱང་ཚུལ་རྒྱ་ནག་འཛིན་ཅན་ལ་ཞིབ་དཔྱད་བྱས་ཆེས་ཕྱི་
 ཡུན་རིང་པོར་རང་ཡིད་སྤྱོད་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མདུད་པ་གྲོལ་ཞིང་སློ་
 གློ་ཡངས་པོར་བྱེ་ནས་མུར་དུ་ཡར་ཐོན་བྱང་ཆེས་ཁོས་དགའ་སྤྱོད་དང་གྲོ་
 རྒྱ་ནག་ཟབ་མའི་སློ་ནས་“ངས་མར་ཁེ་སེའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ABCདེ་རྩིས་
 དངོས་ཆས་གསུམ་གྱི་ཅ་པའི་ཤེས་བྱ་དང་འདྲ་བར་མི་ཆོ་རིལ་པོར་འབྲལ་”
 མི་རུང་བ་ད་ལྟ་གཞི་ནས་ཤེས་སོང་”ཞེས་བཤད་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་རྒྱུ་འདི་ནི་དཔྱད་ལུན་ནམས་དང་མཉམ་དུ་མར་ཁེ་སེའི་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚགས་རིང་ལུགས་དང་གྲང་ཁན་རིང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
 ལུགས་བང་མཛོད་ནང་གི་ABCསྐར་སྒྲིབ་སྤྱོད་དང་ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་གཞིར་
 ལུལ་བ་ལགས།

དཀར་ཆག

མེད་གཞི།	1
ལེའུ་དང་པོ། སྤྱི་ཚལ་སྤྱི་འཕེལ་གྱི་མ་ཅུ་འི་སྤྱི་འཕེལ་	
གྱི་ཆབ་ཕྱེད་ངེས་ཡིན་པ།	1
བཤད་ཆན་དང་པོ། མ་ཅུ་འི་སྤྱི་འཕེལ་གྱི་འབྲེལ་ཆས་པོ་	
མ་དང་། ཅུ་པའི་འགལ་བ། འཇིག་ངེས་ཡིན་ཆུལ་	
བཅས་གྱི་སྒྲིང་།	2
བཤད་ཆན་གཉིས་པ། དེང་རབས་གྱི་མ་ཅུ་འི་སྤྱི་འཕེལ་	
ལེགས་བཅས་བྱས་ནས་ ཡག་པོར་བྱུར་ཡོད་དམ།	41
ལེའུ་གཉིས་པ། སྤྱི་ཚལ་སྤྱི་འཕེལ་གྱི་སྤྱི་འཕེལ་གྱི་སྤྱི་འཕེལ་	
ལས་ལུགས་ཤིག་རེད།	68
བཤད་ཆན་གསུམ་པ། སྤྱི་ཚལ་སྤྱི་འཕེལ་གྱི་སྤྱི་འཕེལ་	
ཚལ་ཅན་དུ་བྱུར་པའི་སྤྱི་འཕེལ་གྱི་སྤྱི་འཕེལ་ལེའུ་	
ལུས་འཕྲོ་ཆུལ་དང་མཐུན་ཞིང་མི་དམངས་ལ་ཕན་	
བདེ་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ཚལ་སྤྱི་འཕེལ་གྱི་སྤྱི་འཕེལ་	69
བཤད་ཆན་བཞི་པ། སྤྱི་ཚལ་སྤྱི་འཕེལ་གྱི་སྤྱི་འཕེལ་	
གྱི་སྤྱི་འཕེལ་རང་བཤད་ཕྱེད་པའི་སྤྱི་ཚལ་སྤྱི་འཕེལ་	99
བཤད་ཆན་ལྔ་པ། སྤྱི་ཚལ་སྤྱི་འཕེལ་གྱི་སྤྱི་འཕེལ་	
དཔལ་ཡོན་ཆད་མཐོན་པོ་ལྟན་པའི་སྤྱི་ཚལ་སྤྱི་འཕེལ་	133

བཤད་ཚན་དུག་པ། གྱི་ཚྭ་ས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ཅ་བའི་བྱད་
 ཚས་དང་དེའི་བྱད་འཕགས་ཀྱི་རང་བཞིན། 162

བཤད་ཚན་བདུན་པ། གྲང་གོའི་བྱད་ཚས་ལྷན་པའི་
 གྱི་ཚྭ་ས་རིང་ལྷགས་འཕགས་སྐྱུན་དང་བཙས་སྐྱུར་
 བྱེད་དགོས། 191

ལུ་ག་སུམ་པ། རང་རེའི་དམིགས་ལྷལ་ནི་གྲང་ཁན་རིང་
 ལྷགས་ཡིན། 219

བཤད་ཚན་བརྒྱད་པ། གྲང་ཁན་རིང་ལྷགས་ནི་མའི་
 རིགས་ཀྱི་ལྷགས་བསམ་དང་མཐུན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གྱི་ཚྭ་
 ལམ་ལྷགས་ཤིག་རེད། 221

བཤད་ཚན་དགུ་པ། གྲང་ཁན་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ལས་
 འགུལ་དེ་ལག་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ། 241

ལེའུ་དང་པོ། གླུ་ཚྭ་གསུང་གི་མཐུ་སྒྲིལ་གྱི་མ་ཆ་ཅེ་ སྒྲིལ་གྱི་ཆ་བཟུང་དེས་ཡིན་པ།

གླུ་ཚྭ་གསུང་གི་གྲུ་ཁྱེད་སྒྲིལ་གྱི་དུས་ཅི་མ་དམར་པ་
དེ་དེད་ལ། དེ་ནི་མ་ཆ་ཅེ་སྒྲིལ་གྱི་ནས་ཕྱུང་ཞིང་མ་ཆ་ཅེ་སྒྲིལ་
དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་བའི་གླུ་ཚྭ་གསུང་གི་ལམ་སྒྲིལ་གསུང་པ་ཞིག་དེད།
ཅི་འདྲི་གླུ་ཚྭ་གསུང་གི་མཐུ་སྒྲིལ་གྱི་ཆ་བཟུང་དེས་་་་
ཡིན་པའི་གཞི་འཛིན་ས་ཆ་ན་རིག་ལུན་པ་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་ན་མ་ཆ་ཅེ་
སྒྲིལ་གྱི་འཕྱུང་ཆུང་དང་། འཕྱུང་ཆུང་། འཛིན་དེས་ཡིན་པའི་ཆས་
ཉིད་བཅས་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ཞིག་བཟུང་དགོས། གླུ་ཚྭ་གསུང་གི་ཁྱེད་
འཕྱུང་ཆུང་དང་བཞུགས་ན་མ་ཆ་ཅེ་སྒྲིལ་གྱི་དང་བཟུང་ནས་བཤད་པ་ཞིག་་་་
ཡིན་པས་གླུ་ཚྭ་གསུང་གི་ཁྱེད་འཕྱུང་ཆུང་དང་བཞུགས་ཀྱི་གོ་བ་གཏིང་
ཟབ་པོ་ཞིག་ལེན་དགོས་ན་གང་ཞིག་ལ་མ་ཆ་ཅེ་སྒྲིལ་གྱི་ཆ་བཟུང་དེས་་་་
གསུང་པོར་གྲུ་ཁྱེད་དེད། ལེའུ་འདྲི་བཞུགས་པའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་གང་
ཞིག་མ་ཆ་ཅེ་སྒྲིལ་གྱི་ཡིན་དང་། ཅི་འདྲི་མ་ཆ་ཅེ་སྒྲིལ་གྱི་འཛིན་
དེས་དང་གླུ་ཚྭ་གསུང་གི་ཆ་བཟུང་དེས་ཡིན་པ་ཤད་ཡིད། དོན་
དངོས་ཐོག་གླུ་ཚྭ་གསུང་གི་མཐུ་སྒྲིལ་གྱི་ཆ་བཟུང་དེས་་་་
ཡིན་པའི་གཞི་འཛིན་ས་ཆ་ན་རིག་ལུན་པ་དེ་དང་། གླུ་ཚྭ་གསུང་གི་
གྲུ་ཁྱེད་ལེན་ཆེ་ལྟར་བཟུང་ནས་ཕྱུང་བ་ཡིན་དེ་བཤད་ཆུ་ཡིན།

བཤད་ཆེན་དང་པོ། མ་ཅའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་
 རོ་མ་དང་། ཅ་བའི་འགལ་བ། འཇིག་
 རིས་ཡིན་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་སྐོར།

མར་ཁེ་སེའི་རིང་ལུགས་མ་ཕྱུང་གོང་ལ་སྟོང་བསམ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་
 ལུགས་ཟེར་བའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཕྱུང་ཚུང་ཡོད། སྐབས་དེར་སྟོང་བསམ་
 གྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་པ་ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་ཤུགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མི་ཤེས་...
 པར་མ་ཟད། གང་ཞིག་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་ཡིན་པ་དང་མ་ཅ་ཅན་གྲུལ་རིམ་
 གྱིས་རི་ལྟར་བྱས་ནས་ཐུས་པའི་བཟོ་བ་ལ་བཟུ་གཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དེའང་...
 གསལ་པོ་ཤེས་མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཁོ་ཚོས་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཅ་
 བའི་འགལ་པས་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་འཇིག་རིས་ཡིན་པའི་ལས་སྐལ་གསལ་...
 པོར་མི་ཤེས་པར་མ་ཟད། མ་ཅའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དྲར་ཁྱེད་ཀྱི་མཁན་ནི་
 འཕྱོར་མེད་གྲུལ་རིམ་ཡིན་པའང་མི་ཤེས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཁོ་ཚོའི་སྤྱི་
 ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཟེར་བ་དེ་ཅན་རིག་གི་མང་གཞིའི་སྟེང་...
 དུ་བཅུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སྟོང་བསམ་ཞིག་རེད། མར་ཁེ་སེས་བྱས་ཐེས་
 ཅེན་པོ་གཉིས་བཞག་ཡོད་པ་སྟེ། གཅིག་ནི་ལ་ཤུགས་ཀྱི་དངོས་གཅེའི་རིང་
 ལུགས་གསལ་གཏོད་བྱས་ཏེ་ཐོན་སྐྱེད་རྩལ་ཤུགས་དེ་མའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོང་...
 འཕེལ་ཤུགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐག་གཅོད་ཀྱི་རྩལ་ཤུགས་འདོན་པའི་སྤྱི་ཚོང་ཡིན་པ་...
 དང་། ཐོན་སྐྱེད་རྩལ་ཤུགས་དང་ཐོན་སྐྱེད་འབྲེལ་བ་གཉིས་འགལ་ཆེ་ཡིན་
 ལ་གཅིག་གྱུར་ཡང་ཡིན་པས་མའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་ཚོས་ཉིད་ལྟན་...

པའི་སྒོ་ནས་དམའ་རིམ་ནས་མཐོ་རིམ་ལ་འཕེལ་རྒྱས་འཕྲོ་བའི་སྒྲུལ་འདྲེད་
 བྱེད་པ་རིམ་ཞིག་པ་དེ་རེད། གཅིག་ནི་རིན་ཐང་ལྷག་མའི་གཞུང་ལུགས་
 གསར་གཏོད་བྱས་ནས་མ་ཅའི་རོ་པོ་དང་དེས་བཟུ་གཞིག་བྱེད་ཚུལ་གྱི་.....
 གནད་འགག་གསལ་རྒྱུ་དུ་བརྟོན་པ་དང་། མ་ཅའི་རིང་ལུགས་ཕྱུང་ཚུལ་
 དང་། འཕེལ་ཚུལ། འཛིག་པ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། འཕྱོར་མེད་
 གལ་རིམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྷན་པའི་ལས་འགན་དེ་དག་ལྟར་དང་རིགས་པས་
 བསྒྲུབས་པ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ནི་
 ཆན་རིག་གི་མང་གཞིའི་སྤྱི་ནས་གསར་དུ་བཅུགས་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་དང་བསམ་
 བློ་ཆན་རིག་དང་ལྷན་པར་འཕྱར་སྤྱོད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ལེའུ་འདྲིའི་
 རང་རིན་ཐང་ལྷག་མའི་གཞུང་ལུགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་
 ཀྱི་ཁྲུང་ཆོས་རོ་མ་དང་། ཅ་བའི་འགལ་བ། དེ་འཛིག་ངེས་ཡིན་པ་བཅས་
 རིགས་པས་བསྒྲུབ་རྒྱ་ཡིན།

གཅིག་གང་ཞིག་ལ་མ་ཅ་ཟེར་དང་། མ་ཅ་ཅན་གྱིས་ངི་རྟར་བྱས་ནས་
 ལྷན་པའི་བཟོ་བར་བཟུ་གཞིག་བྱེད་བཤ།

མ་ཅ་ཅན་གྱི་བཤད་སྒྲོལ་རྟར་ན་དངུལ་ལོར་དང་། བཟོ་བྱ་འཕུལ་
 འཁོར་སྒྲོལ་སྒོན་སྤྱིད་རྒྱ་ཆས་རྣམས་ནི་མ་ཅ་ཡིན། སྒོན་སྤྱིད་རྒྱ་ཆས་
 རྩན་ནས་ལྷན་དུ་གནས་པས་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་ཀྱང་ལྷན་ནས་ལྷན་དུ་གནས་
 སྤྱོད་པ་ཞིག་དང་། ཁོ་པའི་སྒྲུར་མ་ནི་ཉེ་ཆོད་བྱས་ནས་སྤངས་པ་ཞིག་ཁོ་
 པ་ནི་བཙོན་བསྐྱོར་བྱིས་སྤྱིད་མཁན་ཞིག་བཅས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།
 གལ་ཏེ་ཁོ་པས་བཟོ་བྱ་མ་བཅུགས་ན་བཟོ་བ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་བསྒྲུབ་རྒྱ་.....
 མེད་པས་བཟོ་བ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོབ་པས་ཁོ་པས་བཟོ་བ་གསོ་སྤྱིད་བྱས་པ་མ་

གཏོགས་པམོ་པས་ཁོ་གསེས་སྤྱད་བྱེད་པ་ཞིག་མིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡིན་
ནས་མིན་ཟེར་ན། གོང་གསལ་གནད་དོན་དེ་དག་རང་གིས་གསལ་པོར་
བརྗོད་བྱུང་མིན་ཐོག་མར་ཚད་ལན་ཞིག་བྱེད་དགོས། འདི་ནི་བཟོ་པའི་
གྲལ་རིམ་གྱི་ཁོངས་མི་ཞིག་ཡིན་ན་གསལ་པོར་ཤེས་དགོས་པའི་ ཅ་པའི་ ཤེས་
བྱ་རེད།

མ་ཅ་ཅན་གྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པ་སྟེ། བཟོ་
པ་ནམས་ལ་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་བ་དང་མ་ཅ་ཅི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་དག་མེལ་
བྱེད་པ་ཞིག་རེད། གང་ཞིག་མ་ཅ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་ཚུལ་ནས་བརྗེས་ན་
དངུལ་ལོར་དང་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆས་ནམས་མ་ཅ་ཡིན་པ་ལྟར་སྤྱད་ཡང་དོན་
དངོས་ཐོག་དེ་འདྲ་ལྟར་མ་རེད། གང་ཞིག་ལ་མ་ཅ་ཟེར། མར་ཁེ་སི་ལ་
ཉམས་དང་ལྷན་ལ་དོན་ཟབ་པའི་གསུང་ཆོག་གཅིག་ཡོད། ཁོང་གིས་“མི་རྒྱུད་
ནག་པོ་ནི་མི་ནག་པོ་རང་རེད། འབྲེལ་བ་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་འོག་དུ་གཞི་
ནས་བྲན་གཡོག་དུ་གྱུར་པ་རེད། འཁེལ་འཐག་འཕྲུལ་འཁོར་ནི་སྤང་བལ་
འཁེལ་བྱེད་འཕྲུལ་འཁོར་རེད། འབྲེལ་བ་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་འོག་དེ་གཞི་
ནས་མ་ཅར་གྱུར་པ་རེད། གལ་ཏེ་ཆ་རྒྱུན་འདི་དང་བལ་ན་འཕྲུལ་འཁོར་
དེ་ཡང་མ་ཅ་མིན་”^①ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་དངུལ་ལོར་དང་ཐོན་
སྐྱེད་རྒྱ་ཆས་ནི་མ་ཅ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད། མ་ཅ་ཅན་གྱིས་དབང་དུ་
བསྐྱར་ཅིང་ཁྱས་པའི་བཟོ་པའི་རིན་ཐང་ལྷག་མ་བཟུ་གཞིག་བྱེད་ཐབས་
གིས་དུ་གྱུར་སྐབས་གཞི་ནས་མ་ཅར་གྱུར་པ་རེད། དེས་མ་ཅ་ཅན་གྱིས་

① 《མར་ཁེ་སི་དང་ཞེན་ཀེ་སིའི་གསུང་འཕྲམ་》ཀྱི་ཡིག་པར་གཞིའི་དེབ་ 6 པའི་ཐོག་
ངོས་ 486 པར་གསལ།

གྲུ་མ་པའི་བཟོ་པའི་རིན་པང་ལྷག་མ་བུ་གཞོག་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་མཚན་
 ཞིང་། གལ་ཏེ་བུ་གཞོག་འབྲེལ་བ་དེ་མེད་ན་དངུལ་ལྷར་དང་ཐོན་སྐྱེད་
 རྒྱ་ཆས་རྣམས་མ་ཅ་མ་རེད། དཔེར་ན་རང་རེའི་རྒྱལ་གཉིར་ཁེ་ལས་ནང་
 དུའང་དངུལ་ལྷར་དང་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་མ་
 ཅ་ཅན་གྱི་ལག་ཏུ་མ་དབང་ཞིང་གྲུ་མ་པའི་བཟོ་པའི་རིན་པང་ལྷག་མ་བུ་
 གཞོག་བྱེད་ཐབས་སུ་མ་གྱུར་པས་མ་ཅ་མིན་ཏེ་མ་དངུལ་ཞེས་བྱེད། ཡི་
 གེ་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་དེས་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དང་ཐོན་
 སྐྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འདྲ་བ་མཚན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆས་དུས་
 གཏན་དུ་གནས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་བཟུང་ནས་མ་ཅ་མིང་ལུགས་ཀྱང་དུས་གཏན་
 དུ་གནས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་འཛིན་པ་ནི་ཁྱད་པར་ལྡང་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

རོ་ན་རིན་པང་ལྷག་མ་དེ་གང་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། མ་ཅ་ཅན་
 གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཉོ་ཚང་ལ་མཁས་པ་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་
 མིན། གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བཟོ་པ་ལ་བུ་གཞོག་བྱས་པ་མ་རེད། དེ་
 ལྟར་ག་ལ་ཡིན། ཉོ་ཚང་དེས་རྒྱ་ནར་པར་བཞོ་རྒྱུ་བཞོའི་ཐོག་གི་འགྱུར་
 རྒྱུ་མ་གཏོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིན་པང་བཟོ་མས་གངས་ལ་འཕར་མི་སྲིད།
 དཔེར་ན་ཚང་ཚོག་ཅིག་ལ་རིན་པང་སྒྲར་མ་བཟུ་ཡིན་ན་མ་ཅ་ཅན་ཞིག་.....
 གིས་མགོ་བདེ་དན་འཕུལ་གྱིས་སྒྲར་མ་བཟུ་དང་ཉི་ཤུ་ལ་བཙོངས་ནས་སྒྲར་
 མ་ཉི་ཤུའི་ཁེ་བཟང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅིང་། ཁོ་ལ་ཐོབ་པའི་སྒྲར་མ་ཉི་ཤུ་ནི་
 ཁོའི་ཚང་ཚོག་ཉོ་མཁན་མ་ཅ་ཅན་ལ་གྱུང་རག་པའི་དངུལ་སྒྲར་ཉི་ཤུ་དེ་...
 ཡིན། སྐར་གྱི་སྒྲར་མ་བཟུའི་ཐོག་དུ་སྒྲར་མ་བཟུ་བཟུན་ན་སྒྲར་མ་ཉིས་
 བཟུ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་མི་ཞིག་གིས་སྒྲར་མ་ཉི་ཤུའི་ཁེ་བཟང་ཁངས་པས་སྒྲར་
 མ་བཟུ་དང་ཉི་ཤུར་གྱུར་ཅིང་། མི་གཞན་ཞིག་དེས་སྒྲར་མ་ཉི་ཤུ་གཞན་ལ་

སྒོ་ཏེ་སྒོ་ཏེ་མ་བཟུང་ཅུ་མ་གཏོགས་ལྷན་མེད་པ་རེད། སྒོ་ཏེ་མ་བཟུང་དང་
 ཉི་ཤུ་ལྷན་ཏེ་མ་བཟུང་ཅུ་མ་གཏོགས་ལྷན་མེད་པ་རེད། སྒོ་ཏེ་མ་བཟུང་ཏེ་མ་
 བཟུང་མེད་པ་ལ། སྒྱི་ཚགས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ལ་འཕེལ་འགྲིལ་གང་ཡང་བྱུང་
 མེད་པ་རེད། དེས་མ་ཆད་མ་ཅ་ཅན་གང་ཞིག་ཡིན་ཅུང་ལྷན་ཏེ་འཆོང་རྒྱ་
 འབའ་ཞིག་ལས་ཉི་ལྷན་མེད་པ་ཞིག་མིན་པར། ཆང་མས་ཉི་ཆང་གཉིས་ཀ་
 བྱས་ཏེ་ཡར་འཆོང་དུས་སྒོ་ཏེ་མ་བཟུང་ཏེ་མ་བཟུང་ཏེ་མ་བཟུང་ཏེ་མ་བཟུང་
 བྱུང་འཁྲུང་གི་ཡོད་པས་གང་ལྟར་སྒོ་ཏེ་མ་བཟུང་ཏེ་མ་བཟུང་ཏེ་མ་བཟུང་
 ལས་ཉི་ཆང་གཉིས་ཀར་མགོ་བདེ་དྲན་འཕྲུལ་གྱིས་ཁྱིམ་ཁོ་ལོན་པ་དང་། ལ་ལ་
 མགོ་བོ་སྒྲིངས་སྒྱུར་ཉི་ཆང་གཉིས་ཀར་བྱུང་འཁྲུང་བའང་ཡོད་སྟེ། ཡིན་
 བའང་རྒྱ་ནག་ལས་འཕེལ་འགྲིལ་མེད། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་པོས་སྒོ་
 ཏེ་མ་བཟུང་ཏེ་མ་བཟུང་ཏེ་མ་བཟུང་ཏེ་མ་བཟུང་ཏེ་མ་བཟུང་ཏེ་མ་བཟུང་
 བྱིས་གང་བའི་རྒྱ་ནག་གིས་འཕར་ཆགས་ཐུ་ཅམ་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད། དེས་
 གནས་ཚུལ་གང་ཞིག་བྱུང་ཅུང་ཉི་ཆང་གཉིས་ཀྱིས་སྒྱི་ཚགས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ལ་
 འཕར་ཆགས་གི་འཕྲུང་ལྷན་མི་འབྱུང་བ་གསལ་བཤད་བྱུང་བ་རེད། དོན་
 དངོས་མོག་འཕྲུང་ལྷན་གྲུལ་རིམ་གྱི་རྒྱ་ནག་འཕར་སྒོ་བྱུང་བ་རེད། འོན་
 འཕྲུང་ལྷན་གྲུལ་རིམ་ལ་འཕར་སྒོ་བྱུང་བའི་རྒྱ་ནག་དེ་མཐར་གཏུགས་ན་
 གང་ནས་བྱུང་ངམ་ཞེས་དྲིས་ཆེ་ཆང་མ་པལ་ཆེར་མགོ་བོ་མགལ་མེ་ལྟར་
 འཁོར་ངེས་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་རྟོགས་དཀའི་གནས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་
 འདིར་ཤེས་བྱ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། མར་ཁེ་སིའི་སྒོ་བཤུས་ཀྱང་
 ཟབ་མོ་འདི་རྟོགས་མེད། དེར་བརྟེན་བཟོ་བ་ཆོས་རང་ཉིད་དབུལ་བ་ཤེས་
 ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་དབུལ་ཞིང་ཡོངས་པ་མི་ཤེས། མར་ཁེ་སིས་དོན་ཟབ་མོ་
 འདི་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་འཕྲུང་མེད་གྲུལ་རིམ་གྱིས་གཞི་ནས་དངོས་སུ་

རྟོགས་ཤིང་། མ་ཅ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནི་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་ནས་བཟུ་གཞིག་
བྱས་ཏེ་ཐོབ་པ་གསལ་པོར་ཤེས་པ་རེད། ཇི་ལྟར་བྱས་ཏེ་བཟུ་གཞིག་བྱས་
སམ་ཞེ་ན། དོན་འདི་གསལ་པོར་རྟོགས་པར་ཤེས་བྱ་ཅུང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་
དགོས།

རང་རེས་ཤེས་གསལ་ལྟར་མ་ཅ་ཅི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་……
འབྱོར་མེད་གལ་ཅི་མ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་གསལ་དང་སྒྲོ་ཕྱོས་ཀྱི་ངལ་རྩལ་……
རུས་ཀྱི་གསལ་གཉིས་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་རེད། འཚོ་གནས་ཀྱི་
ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངལ་རྩལ་རུས་ཀྱི་གསལ་དེ་ཆོང་ཚོག་ལྟར་མ་ཅ་ཅན་ལ་མི་
འཚང་ལ་མེད་རེད།

ངལ་རྩལ་རུས་ཀྱི་གསལ་ཆོང་ཚོག་ལྟར་གྱུར་པས་དེ་ཆོང་ཚོག་གཞན་……
དང་འདྲ་བར་རིན་ཐང་དང་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་ཡོད། མ་ཅ་ཅན་གྱིས་
བཟོ་བ་སྒྲ་བའི་སྐབས་སུ་ཁོ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒྲ་ཕྱོགས་ནི་ཆོང་ཚོག་ངལ་རྩལ་
རུས་ཀྱི་གསལ་དེའི་རིན་ཐང་ཡིན། མ་ཅ་ཅན་གྱིས་ངལ་རྩལ་རུས་ཀྱི་གསལ་དེ་ཉོས་
ཇིས་བེད་སྤྱོད་ནས་རང་གི་ཆེད་དུ་ངལ་རྩལ་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་པ་རེད།
བཟོ་བས་ངལ་རྩལ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རིན་ཐང་ནི་……
སྒྲ་ཕྱོགས་ལས་ཆེས་ཆེར་བཀལ་བ་ལྟེ། ངལ་རྩལ་རུས་ཀྱི་ཆོང་ཚོག་དེ་
རང་གི་རིན་ཐང་ལས་ཆེས་ཆེར་བཀལ་ཡོད་ཅིང་། བཀལ་བའི་ཆ་ནི་མ་ཅ་
ཅན་གྱིས་སྤྱིན་ཆབ་མ་བཏང་བར་དབང་བའི་རིན་ཐང་ལྟག་མ་ཡིན། གང་
ཞིག་ནི་ངལ་རྩལ་རུས་ཀྱི་གསལ་དེའི་རིན་ཐང་ཡིན་པ་དང་གང་ཞིག་ནི་ངལ་རྩལ་
རུས་ཀྱི་གསལ་དེ་བེད་སྤྱོད་རིན་ཐང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆང་མས་མི་ཤེས་པ་རེད།

ཆོང་ཚོག་ལ་རིན་ཐང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་མི་ཡིས་ངལ་རྩལ་……
བརྒྱུད་ནས་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ལ། ངལ་རྩལ་མ་བརྒྱུད་ན་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་